IgM і рівня В-лімфоцитів у спортсменів з ОХІ при підвищенні IgЄ.

Зміни клітинної ланки імунітету характеризувалися порушенням співвідношення імунорегуляторних субпопуляцій Т-лімфоцитів (CD4+/CD8+) зі зниженням Т- супресорів (CD8+), а також збільшенням кількості природних кілерів (CD16+).

У спортсменів з підозрами на наявність напруження адаптаційних механізмів необхідно досліджувати рівень IgA, IgM, В-лімфоцитів, CD4+, CD8+, CD16+ .

Наявність ОХІ в носоглотці у висококваліфікованих спортсменів повинні розглядатися як чинники, що призводять до розвитку імунних порушень. Це потрібно враховувати при плануванні тренувального процесу, контролі та своєчасній корекції імунологічних зрушень.

ПЕРСПЕКТИВА ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ полягає в вивченні імунологічного статуту спортсменів у сполученні з напруженням адаптаційних механізмів, що не тільки дозволить поглибити теоретичне уявлення про механізми довготривалої адаптації до фізичних навантажень, але й буде основою для індивідуальної раціональної реабілітації таких спортсменів.

ЛІТЕРАТУРА

1.Гаврилова Е.А. Спортивная стоматология – новая клиническая дисциплина в спортивной медицине / Е.А. Гаврилова, Е.А. Сергеева // Сборник трудов «Спорт и здоровье» - 2005. – С. 61-62.

2.Макарова ГА. Спортивная медицина: Учебник / Г.А. Макарова. - М.: «Советский спорт», 2003. - 480 с.

3.Суздальский Р.С. Иммунологические аспекты спортивной деятельности человека / Р.С. Суздальский, В.А. Левандо // Теор. и практ. физ. культуры. - 1998. - №10. - С. 43-46.

4.Таймазов В.А. Спорт и иммунитет. / В.А. Таймазов, Е.Г. Мокеева, В.Н. Цыган. - Санкт-Петербург, 2003. - 190 с.

5.Фізична реабілітація, спортивна медицина / Абрамов В. В., Клапчук В. В., Неханевич О. Б. [та ін.]; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. – 455 с.

6.Халафян А. А. STATISTICA 6. Статистический анализ данных / А. А. Халафян. – М.: ООО «Бином-Пресс», 2007.– 512 с.

7.Gleeson M. The effect on immunity of long-term intensive training in elite swimmers / M. Gleeson, W.A. McDonald, A.W. Cripps, D.B. Pyne // Clin Exp Immunol. - 1995. - V. 102, №1. - P. 210-216.

8.Ibfelt T. Exercinse-induced change in type 1 cytokine-producing CD8+ T-cells is related tp decrease in memoty T-cells / T. Ibfelt, E.W.Petersen, H. Bruunsgaard // J.Appl.Physiol. – 2002. - № 93(2). – P. 645-648.

Єфіменко Н.П., Єфіменко П.Б., Каніщева О.П.
Харківська державна академія фізичної культури

ФОРМУВАННЯ РЕКРЕАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

У статті викладено і теоретично обґрунтовано вдосконалену модель формування рекреативної діяльності майбутнього педагога фізичної культури, розроблені компоненти формування рекреативної діяльності. Визначено її структурні компоненти: мотиваційно-ціннісний, процесуальний та контролюючий.

***Ключові слова**: рекреативна діяльність, компоненти, рекреативні вміння.*

***Ефименко Н.П., Ефименко П.Б., Канищева О.П. Формирование рекреативной деятельности будущих педагогов физической культуры.** В статье изложена и теоретически обоснована усовершенствованная модель формирования рекреативной деятельности будущего педагога физической культуры, разработаны компоненты формирования рекреативной деятельности: мотивационно-ценностный, процессуальный и контрольный.*

***Ключевые слова**: рекреативная деятельность, компоненты, рекреативные умения.*

***Iefimenko N.P., Iefimenko P.B., Kanishcheva O.P. Forming of recreative activity of future teachers of physical culture.** In the article expounded and the improved model of forming of recreative activity of future teacher of physical culture is grounded in theory. Essence of recreative activity is exposed as a theory and practice of students, which is voluntarily motive activity. The use of physical exercises, directed on the improvement of psychological and physiological to the capacity, entertainment and scalene perfection of personality of future specialists in the process of professional preparation is offered for this purpose. It allowed effectively to carry out recreative activity and creative self-realization. The structural components of forming of recreative activity are developed: motivational-valued, judicial and supervisory. Realization of the motivational-valued component was conducted in such sequence: forming of motivation of personality on rekreative activity, aspiring to its creative realization; satisfied of meaningfulness of recreative activity; increase of interest to recreative activity in higher educational establishment; forming of requirement is in a self-education in industry of recreative activity. This component foresaw formed for the students of realized of value of man, his health and healthy way of life. A judicial component foresaw forming of project, organizational and communicative abilities, and meaningful qualities of personality, namely motive: endurance, flexibility, adroitness, force and quickness. A supervisory component foresaw a capacity for a self-appraisal and correction of own activity*

***Key words**: recreative activity, components, recreative abilities.*

Актуальність. Важливим чинником професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури є стан здоров'я їх організму. Студент має піклуватися про своє здоров'я з першого курсу й берегти його як цінність, впродовж навчання у ВНЗ, набуваючи навичок формування професійного здоров'я – інтегральної характеристики функціонального стану організму людини, що визначає її здатність до певної професійної діяльності із заданою ефективністю і тривалістю. Головним показником професійного здоров'я майбутнього фахівця є його працездатність, а до засобів збереження здоров'я слід віднести рекреативну

діяльність. Проведений аналіз наукової літератури Г.Віноградова, В. Видрина, Г. Грохової, Т. Круцевич, А. Лотоненка, Л. Лубишевої, В. Макєєвої, Г. Шитікової дозволяє виділити декілька підходів до тлумачення сутнісних характеристик рекреативної діяльності [1, 2, 3, 6, 8]. Для студентів рекреативна діяльність має свої особливості, які полягають у специфіці організації, своєрідності, методик, які використовуються, де є можливість наблизити цінне, улюблене і віддалити або скасувати порожнє, непотрібне [6, с.83]. Фізична культура та рекреативна діяльність створюють необхідні передумови й умови для формування здорового способу життя, тому що фізична і рекреативна культури єдині в своїй гуманістичній спрямованості, орієнтовані на конкретну особистість студента [2].

Мета роботи: розробити удосконалену модель формування рекреативної діяльності майбутнього педагога у галузі фізичної культури в процесі професійної підготовки.

Постановка завдання. Для вдосконалення моделі процесу формування рекреативної діяльності майбутніх педагогів фізичної культури було поставлено такі завдання:

1. Забезпечити залучення майбутніх педагогів до рекреативної діяльності у вільний час і цим сприяти формуванню мотивації, задоволенню їх інтересів і потреб в різносторонньому розвитку рекреативних навичок.

2. Оволодіти новою інформацією на підґрунті інтегрованих міждисциплінарних умінь для посилення оздоровчого ефекту рекреативної діяльності на організм студентів розширенням сфери поняття за рахунок впровадження її різних видів і форм.

3. Закласти основи здорового способу життя студентів і сформувати у них необхідність до регулярної рекреативної діяльності на майбутнє, формуючи рекреативні навички, коли вони вже як фахівці почнуть свою професійну діяльність.

Методи дослідження: педагогічне спостереження, педагогічне тестування рівня фізичної підготовленості.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Психологи і педагоги О. Леонтьєв, П. Каптєрєв, Л. Столяренко, С. Самигін приділяють велику увагу проблемі діяльності. Так, О. Леонтьєв обґрунтував положення про те, що основою теорії діяльності є принцип предметності [7, 11]. Під предметом він розумів те, на що спрямована дія суб'єкта, до чого він певним чином ставиться і що він виділяє з об'єкта у процесі його перетворення при виконанні зовнішньої або внутрішньої дії. Автор розкриває психологічну структуру діяльності; яка включає такі елементи: потреба – мотив – мета – умова – досягнення мети (єдність мети і умов складає задачу) [7]. Автори Л. Столяренко та С. Самигін розглядають навчальну діяльність як структуру, яка включає такі елементи: мотивація – навчальні завдання – навчальні дії - контроль та самоконтроль – оцінка, самооцінка [11].

В процесі навчання у ВНЗ життєдіяльність студента ділиться на 2 групи: навчальний та вільний час. Останній витрачається на задоволення біологічних потреб, виконання домашньої праці та рекреативну діяльність.

Рекреативна діяльність - діяльність людини у вільний час, здійснювана з метою відновлення фізичних сил людини і характеризується різноманітністю поведінки людей і самоцінністю її процесу [3].

На наш погляд рекреативна діяльність – це певна усвідомлена рухова активність у вільний час, що ґрунтується на оволодінні системою інтегративних умінь та навичок, спрямованих на самостійне втілення у повсякденне життя засобів, форм і методів фізичної культури, з метою покращення стану свого здоров'я та задоволення потреб в активному відпочину й спілкуванні з особами свого оточення. При визначенні сутності рекреативної діяльності необхідно враховувати види рекреативних потреб: збереження та зміцнення здоров'я; підвищення рівня життя; формування особистості; спілкування з іншими людьми; відпочинок у канікулярний час; зняття стомлення; зміну видів діяльності та місце її прояву.

Під час трудової і навчальної діяльності навіть у практично здорової людини виникає стан втоми - тимчасове зниження працездатності. Для попередження стомлення праця повинна змінюватися відпочинком [10]. Однією з найважливіших властивостей рекреативної діяльності, що сприяють швидкому зняттю втоми, є її активність. При активній діяльності відновні процеси протікають швидше, ніж при пасивному відпочинку. Формою активної рекреативної діяльності може бути переключення з одного виду діяльності на інший. Таким чином, відмінною ознакою активної діяльності є її різноманітність. Але при всій важливості інтелектуальних занять особливе значення в якості форми активної рекреативної діяльності має фізична діяльність, яка активно впливає на здоров'язбереження [10]. На основі аналізу наукової літератури теоретично обґрунтовано суть рекреативної діяльності її структурними компонентами: мотиваційно-ціннісним, процесуальним та контролюючим.

М**отиваційно-ціннісний** компонент передбачає: усвідомлення студентами потреби в рекреативній діяльності, її особистої значущості, виникнення пізнавального інтересу; постановку цілей навчальної діяльності на основі потреб і мотивів. Він спрямований на формування у майбутніх педагогів усвідомленого відношення до свого здоров'я, як найбільшої цінності всього людства, засвоєння необхідності рекреативних дій, результати яких можуть бути включені до мотиваційної сфери особистості. Проблемою вивчення мотивів рекреативної діяльності займаються наступні автори: Г. Грохова (2011), Є.Ільїн (2002), Т. Круцевич (2010), Л. Лубишева (2000), В. Макєєва (2014). Формування рекреативної діяльності та рекреативних навичок майбутніх педагогів фізичної культури у навчальному процесі відбувається шляхом мотивації до занять рекреацією. На рисунку 1 наведено формування мотивації до занять фізичною рекреацією майбутніх педагогів фізичної культури.

Рис. 1. Формування та підтримка мотивації до занять фізичною рекреацією.

Студентам, що займаються рекреацією, властива процесуальна мотивація (привабливість процесу заняття), яка стимулює його на самовдосконалення (підвищення рухової культури, здоров'я), спілкування (можливість неформального спілкування, причетність до певної групи людей) [3,10]. Рекреативну діяльність майбутнього педагога фізичної культури можна представити як один із засобів реалізації професійно-педагогічних цінностей. Вона поєднує характер, спрямованість у залежності від свідомої діяльності викладачів, які організовують та використовують її за певною метою в залежності від ступеня оволодіння ними педагогічними цінностями. Нами було проведене анкетування студентів. До опитування запрошувалися студенти 4 курсу (30 хлопців та 32 дівчини), які вже займалися «Фізичною рекреацією» в ХДАФК. Ця анкета допомогла нам виявити особисте ставлення студентів до занять «Фізичною рекреацією», з метою виявлення мотивів, інтересів та потреб, які спонукали займатися рекреативною діяльністю після закінчення ВНЗ. Ці складові системи мотивацій і враховувалися нами при аналізі результатів анкетного опитування майбутніх педагогів при формуванні рекреативної діяльності. Виявлення взаємозв'язку між мотивами і потребами занять студентів і конкретними видами рухової активності, дозволяють стверджувати, що реальні самостійні заняття майбутніх педагогів фізичної культури тим або іншим видом і формою рухової активності на дозвіллі визначаються різними мотивами. Аналіз результатів опитування надано у таблиці 1.

Таблиця 1

Мотиви занять студентів 4 курсу фізичною рекреацією (у %)

Назва мотивів	Хлопці (30 осіб)	Дівчата (32 особи)
Поліпшити самопочуття, активність, настрій	54,2	80,6
Приваблює спілкування з друзями	12,5	22,2
Розвинути фізичні якості	41,7	33,3
Зміцнення здоров'я	29,2	19,4
Мати хорошу статуру	29,2	55,6
Розвинути вольові якості	25,0	22,2
Сприяти навчанню	4,2	8,3
Підвищити спортивні результати	16,7	5,6
Приваблює сам інтерес занять	25,0	25,0

Це дозволило виявити, що поліпшення самопочуття, активності та настрою є головним мотивом занять рекреацією як у студентів, так і студенток. Мати хорошу статуру більше зацікавлені студентки, а розвивати фізичні якості – студенти. Спілкування з друзями більше приваблює студенток, а підвищити спортивні результати – студентів. Розвиток вольових якостей та інтерес до занять майже однаковий у всіх. Студентам, що займаються рекреацією, властива процесуальна мотивація, яка стимулює їх на самовдосконалення та спілкування.

Процесуальний компонент формування рекреативної діяльності.

Теорія фізичної рекреації сформована на стику різних наукових дисциплін, оскільки вона покликана досліджувати рухову діяльність у вільний час з урахуванням інтересів, потреб, мотивів людини. Виходячи з положення, що рекреативна діяльність є одним з видів фізичної культури, методологічну і теоретичну основу якої, на думку Л. Матвєєва [10], складає комплекс різноманітних сучасних наукових дисциплін [3, 4]. У процесі рекреативної діяльності формуються рекреативні вміння, що виступають критерієм професійної підготовки майбутнього педагога. Виділено такі взаємопов'язані вміння, що має засвоїти майбутній педагог, а саме: проективні, організаційні, комунікативні, які наведені у таблиці 2.

Таблиця 2

Вміння та навички фізкультурно-рекреативної діяльності майбутніх педагогів фізичної культури

Види вмінь	Зміст вмінь
1. Проективні	- вміння поетапного планування режиму дня, що передбачає регулярні фізкультурно-рекреативні заняття як у секціях за інтересом, так і самостійних; - вміння використовувати природні умови для організації та проведенні оздоровчих самостійних занять фізичною рекреацією.
3.Організаційні	- вміння організувати самого себе; - вміння розвивати стійкий інтерес до занять рекреацією; - вміння реалізовувати заплановані заходи протягом поточного дня; - вміння організувати та проводити заняття з іншими студентами; - вміння використовувати творчі можливості студентів для пристосовування занять фізичною рекреацією до умов середовища існування (розвиток креативності); - вміння організовувати заняття фізичною рекреацією у вихідні дні та під час канікул.
4.Комунікативні	- вміння організувати спілкування між студентами; - вміння проводити комунікативну атаку; - вміння управляти спілкуванням у педагогічному процесі; - вміння зацікавити студентів до занять фізичною рекреацією; - вміння згуртовувати студентів і створювати необхідний позитивний емоційний фон на заняттях фізичною рекреацією.

Значна увага при формуванні рекреативних умінь приділяється розвитку рекреативних якостей особистості, а саме: рухових (гнучкість, швидкість, спритність, витривалість, сила) та вольових (цілеспрямованість, наполегливість, рішучість, самостійність дисциплінованість). У таблиці 3 наведені основні засоби рекреативної діяльності по формуванню рекреативних умінь.

Таблиця 3

Основні засоби рекреаційної діяльності формування рекреативних умінь

№ /п	Вид діяльності	Приклади рекреаційних занять
1.	Кліматолікування	Повітряні ванни, сон на повітрі
2.	Фізичні вправи	Ранкова гімнастика, фітнес, аеробіка, йога, гімнастика
3.	Бальнеотерапія	Внутрішнє і зовнішнє застосування мінеральних вод, грязелікування
4.	Рухливі ігри	Танці, атракціони, загальна фізична підготовка
5.	Малорухливі ігри	Більярд, шахи, шашки
6.	Водні процедури	Лазня, душ, басейн
7.	Пасивні заняття у приміщенні	Читання, телебачення, Інтернет, кіно, бесіди, логічні ігри, лекції, театр
8.	Рекреативний туризм	Пішохідний, велосипедний, гірський, лижний
9.	Екскурсії	Пішохідні, автобусні
10.	Спортивні ігри та вправи	Хокей, футбол, лижний і ковзярський спорт, волейбол, плавання,спортивні ігри
11.	Любительські заняття на відкритому повітрі	Садове городництво, бджільництво, збір гербарія
12.	Рухливі заняття на воді	Плавання, гребля, водні лижи, водний велосипед, парусний спорт, стрибки у воду
13.	Риболовство та охота	Рибна ловля, охота
14.	Прогулянки	Прогулянки у лісі, збір грибів, ягід

Фізкультурно-рекреативні заходи в режимі дня не тільки підвищують рухову активність студентів, а є для них активним відпочинком. Фізичні вправи займають провідне місце серед засобів, що рекомендуються для оздоровчих і рекреативних занять. Особливого значення у фізичній рекреації набуває фітнес-аеробіка, яка гармонізує розвиток особистості при навчанні у виші та у майбутній професійній діяльності педагога [3, 4]. Засоби, які допомагають розвинути навички у змісті рекреативної діяльності, включають різні види ігрової діяльності, що застосовуються в сфері дозвілля і пов'язані з рухом. Пропонується використання різноманітних фізичних вправ аеробного характеру, що виконуються з відносно невеликою інтенсивністю в ігрово-розважальній формі, для відпочинку і розваги [6]. Самостійна фізична активність рекреативної спрямованості є не додатковим навантаженням, а навпаки розвантаженням, що переключає студента з розумової діяльності на фізичну. Визначено три основні форми самостійних занять: ранкова гігієнічна гімнастика; вправи у перебігу навчального дня (фізкультурні паузи); самостійні тренувальні заняття у вільний час [3, 4]. Вправи в перебігу робочого дня попереджають стомлення і підвищують працездатність. Вони виконуються протягом 10-20 хвилин кожні 1,5-2 години. При виконанні цих вправ прискорюється загальний кровообіг, запобігаючи застійні явища не тільки в опорно-руховому апараті, а й в усьому організмові, включаючи і клітини кори головного мозку. Це покращує в них трофічні процеси й стимулює розумову діяльність. Формуванню рекреативних умінь майбутніх педагогів фізичної культури сприяють певні фізичні якості, а саме: гнучкість, спритність, сила, швидкість, витривалість [3, 4]. Самостійні тренувальні заняття рекреаційної спрямованості, повинні носити комплексний характер, тобто сприяти розвитку рухових якостей, підвищувати загальну працездатність організму і обов'язково укріпляти здоров'я студента.

Контролюючий компонент формування рекреативної діяльності може виявлятися в таких ситуаціях:

1) у практичній взаємодії фахівця і того, хто навчається, в адекватному розумінні один одного;

2) у процесі проектування діяльності студента з урахуванням вже виконаної ним діяльності і його індивідуально-психологічних особливостей; в процесі самоаналізу і самооцінки педагогом власної діяльності і самого себе як її суб'єкта: який я вчитель, які мої особисті якості, чи правильно я дію в ситуації з позиції моїх принципів тощо;

3) у забезпеченні критично-конструктивної корекції способів фізкультурно-спортивної діяльності в умовах, що змінюються. Рівень рекреативної діяльності студентів визначається передусім ступенем освіти в даній галузі умінь, усвідомленою потребою у використанні цих міждисциплінарних умінь фізичних вправ та інших видів рухової діяльності з метою зміцнення здоров'я та його всебічного вдосконалення.

Узагальнюючи інформацію про компоненти впровадження рекреативної діяльності по формуванню рекреативних умінь майбутніх педагогів, необхідно зазначити, що всі вони взаємозв’язані і у процесі формування необхідно домагатися їх єдності. Тільки через сформованість рекреативної діяльності у майбутніх педагогів лежить шлях до оптимізації їх фізичного стану, нормалізації функціонування їх організму в конкретних умовах навколишнього середовища.

ВИСНОВКИ. Визначено вдосконалену модель формування рекреативної діяльності майбутнього педагога фізичної культури в процесі професійної підготовки, яка включає властивості її трьох *компонентів*:

- *мотиваційно-ціннісний* - характеризується професійно-педагогічною спрямованістю майбутнього педагога фізичної культури і складає сукупність ціннісних орієнтацій, мотивів, інтересів та потреб особистості у рекреативній діяльності;

- *процесуальний* – сукупність психолого-педагогічних і рекреативних умінь та навичок (організаційних, проективних, комунікативних), якість засвоєння яких необхідна для: здійснення рекреативної діяльності, успішного та адекватного розв’язання різноманітних педагогічних завдань рекреативної спрямованості; рекреативних рухових якостей (гнучкість, спритність, сила, швидкість, витривалість); рекреативних вольових якостей (цілеспрямованість, наполегливість, рішучість, дисциплінованість); добровільної рекреативної діяльності, спрямованої на покращення стану організму студента, які він самостійно втілює у своє повсякденне життя.

- *контролюючий* передбачав: проведення регулярного моніторингу студентів за станом здоров‘я, рівнем фізичного розвитку; виявлення потреб та мотивів до занять рекреативною діяльністю; розвиненість прагнення і здійснення самоаналізу, корекції та самоконтролю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Виноградов Г.П. Теоретические и методологические основы физической рекреации: дис… доктора пед. наук: 13.00.04. / Виноградов Г.П. - СПб, 1998. – 502с.

2.Выдрин В.М., Джумаев А. Д. Физическая рекреация - вид физической культуры. / Теория и практика физической культуры, - 1989. - N3. - С. 2 – 4.

3. Грохова Г.П. Формування рекреативної культури майбутніх інженерів-педагогів у процесі професійної підготовки: Дис. … канд. пед. наук.– Харків, 2011. – 24 с

4. Грохова Г.П. Сутність і структура рекреативної культури майбутніх інженерів-педагогів / Г.П. Грохова // Проблеми інженерно-педагогічної освіти: збірник наукових праць – Харків: УІПА, 2009. - № 24-25. С. 440-447.

5. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы.- СПб.: Питер,2002.- 512с.

6. Круцевич Т.Ю. Рекреація різних групп населення : навч. Посібник / Т.Ю. Круцевич, Г.В. Безверхня.- К.:Олімп. Лутература, 2010.- 248с.

7. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность .- М.: 1975.

8. Лотоненко А.В. Физическая рекреация в физкультурно-оздоровительной деятельности / Лотоненко А.В., Зыков В.С., Касицын А.С., Лотоненко В.Н./ Учеб. Пособие. – Воронеж: ВГПУ, 1996. – 36 с.

9. Лубышева Л.И. Теоретико-методологические и организационные основы формирования физической культуры студентов: Дис. …д-ра пед. Наук. – М., 1992. – 476 с.

10. Макеева В.С. Теория и методика физической рекреации: учебное пособие для студентов высших учебных заведений /В.С. Макеева, В.В.Бойко. - М.: Советский спорт, 2014.-152с.

11. Столяренко Л.Д., Самыгин С.И. Психология и педагогика в вопросах и ответах: учебное пособие / Л.Д. Столяренко, С.И. Самыгин. – Ростов-на -Дону: «Феникс», 2000. – 576с.

Зюзь В.Н., Балухтина В.В.
ГВУЗ «Приазовский государственный технический университет»

АСПЕКТЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ ТУРИСТОВ ВОДНИКОВ

В статье выполнен анализ современного акватуризма (водного), и его основных целей и задач при подготовке специалистов по туризму. Сделана попытка разработки общеобразовательного стандарта профессиональной подготовки специалистов сферы акватуризма, где сосредотачивается направленность специального физического обучения, обеспечения безопасности, оказания помощи пострадавшим на воде, базирующаяся на новых приоритетах и принципах современного профессионального образования, используя общие его закономерности, учитывая местные особенности тех регионов, для которых готовятся специалисты. Представлены основные цели и задачи при подготовке специалистов водного туризма, темы подготовки, материалы по теоретическому, практическому разделам и видам подготовки, что позволяет сформировать полное представление о предъявляемых требованиях. Рассмотрен практический опыт лучших специалистов по туризму, который показывает, что чрезвычайно важно в водных туристских походах и соревнованиях иметь широкий арсенал специальных двигательных навыков по безопасности на воде, который даст возможность обезопасить себя и группу, вовремя оказать помощь, избежать непредвиденных ситуаций.

Ключевые слова: *Аква, водный туризм, спасательные средства, специальная физическая подготовка, профессиональная подготовка, безопасность на воде.*

Зюзь В.М., Балухтина В.В. Аспекти професійної підготовки туристів водників*. У статті виконано аналіз сучасного акватуризму (водного), і його основних цілей і задач при підготовці фахівців з туризму. Зроблено спробу розробки загальноосвітнього стандарту професійної підготовки фахівців сфери акватуризму, де зосереджується спрямованість спеціального фізичного навчання, забезпечення безпеки, надання допомоги постраждалим на воді, що базується на нових пріоритетах і принципах сучасної професійної освіти, використовуючи його загальні закономірності, враховуючи місцеві особливості тих регіонів, для яких готуються фахівці. Представлено основну мету і завдання при підготовці фахівців водного туризму, теми підготовки, матеріали у теоретичному, практичному розділах та за видами підготовки, що дозволяє сформувати повне уявлення про вимоги, що пред'являються. Розглянуто практичний досвід кращих фахівців з туризму, який показує, що надзвичайно важливо у водних туристських походах та змаганнях мати широкий арсенал спеціальних рухових навичок безпеки на воді, який дасть можливість убезпечити себе і групу, вчасно надати допомогу, уникнути непередбачених ситуацій.*

Ключові слова: *Аква, водний туризм, рятувальні засоби, спеціальна фізична підготовка, професійна підготовка, безпека на воді.*

Zuz V., Baluhtina V. Aspects of professional preparation of tourists of water-transport workers. *In the article the analysis of modern aquatourism (water), and its main goals and objectives in the training of specialists in tourism. The attempt of developing a General standard of professional training of specialists in the sphere of Aqua tourism, placing a special focus of physical training, security, victims ' assistance on the water, based on new priorities and the principles of modern professional education, using the General laws, considering local characteristics of those regions which are training specialists. It is important to build a system of training specialists for the tourism sphere in our country, analyzing its capabilities and needs. This system should be multi-faceted, slender, flexible, mobile, order in the shortest terms to react to any changes in the tourist market; it must be able to successfully rebuild and become one of the most profitable sectors of the national economy. The system of training specialists in the sphere of tourism in Ukraine should be based on new priorities and the principles of modern professional education, using the General laws, considering local characteristics of those regions which are training specialists. Presents the main goals and objectives for training specialists of water tourism, the themes of preparation, the materials on theoretical and practical sections and training that allows you to create a*